

„Piłsudski i Laszczka” – o niepodległości z przyjaźnią w tle

1. Glaz upamiętniający miejsce urodzenia Konstantego Laszczki

Konstata Laszczka urodził się w wsi Makówiec Duży. W miejscu gdzie dawniej znajdował się jego dom rodzinny dziś leży sporych rozmiarów glaz upamiętniający artystę. Pomnik powstał w 1977 roku z inicjatywy Jana Zycha – kierownika szkoły w Dobrem, kustosa dobrzańkiego muzeum, przyjaciela artysty. Na pomniku widnieje napis: W tym miejscu stał dom, w którym 3 września 1865 roku urodził się Konstanty Laszczka światowej sławy artysta - rzeźbiarz. Konstanty Laszczka miał niezwykle bujną wyobraźnię, w kawałku drewna, gliny, czy skały potrafił dostrzec niezwykle postaci, a Tobie co przypomina kształt glazu, który upamiętnia artystę?

**Uwaga: Pomnik znajduje się w pobliżu bardzo ruchliwej drogi!
Odwiedzenie go jest możliwe TYLKO pod opieką osoby dorosłej.
Zachowajcie szczególną ostrożność.**

2. Młyn w Makówcu Małym

Ceglany młyn u brzegu Osownicy pochodzi z końca XIX wieku. Młyn uległ pożarowi, został odbudowany w 1940 roku. Obecnie nie mieli już ziarna na mąkę, ale bywa wykorzystywany jako scenografia do filmów czy seriali. W pobliżu młyna znajduje się staw. Niektórzy powiadają, że mieszka w nim wodnik, tajemniczy stwór z łusą głową i złowrogim spojrzeniem, który został wyrzeźbiony przez Konstantego Laszczkę. Wodnika lepiej nie szukać, wszakże nie wiadomo jakie ma zamiary, od czasów Laszczki nikt go przecież nie widział, zamiast tego poszukajmy śladów zwierząt! Czu zostało Ci się wytropić jakieś ciekawe stworzenie? Może to był ptak, może owad, a może coś zupełnie innego? Napisz jakie stworzenie spotkałeś/spotkałaś?

**! CIEKAWOSTKA Rzeźbę „GŁOWA WODNIKA”
możesz obejrzeć w Muzeum Konstantego Laszczki
w Dobrem lub na www.muzeumlaszczka.pl**

JAK GRAĆ?

Zabierz ze sobą długopis i urządzenie, którym możesz zrobić zdjęcia (telefon/aparat). Musisz odwiedzić dwanaście punktów na terenie Gminy Dobre i zrobić sobie zdjęcia z obiektami opisanymi w poszczególnych podpunktach. Do każdego punktu przypisane jest także zadanie do wykonania. Rozwiązanie wszystkich zadań umożliwi uzupełnienie karty odpowiedzi.

Prześlij zdjęcia oraz uzupełnioną kartę na adres e-mail
GRA@GMINADOBRE.PL
pierwsze 6 osób otrzyma nagrody niespodzianki.

P.S. Kartę odpowiedzi możesz wydrukować i zabrać ze sobą lub uzupełnić po powrocie do domu, tylko zapamiętaj wszystkie informacje!

3. Bitwa pod Dobrem

W listopadzie 1918 roku, po 123 latach zaborów, Polska odzyskała Niepodległość.

Za ojca Polskiej Niepodległości uważa się Józefa Piłsudskiego, który był dobrym znajomym Konstantego Laszczki, żołnierz i artysta grywali w szachy, a Laszczka przekazał na rzecz Legionów dowodzonych przez Piłsudskiego wszystkie swoje oszczędności.

Postawa patriotyczna Konstantego Laszczki była rozwijana od dzieciństwa, chociażby poprzez opowieści o Bitwie pod Dobrem, która miała w lutym 1531 roku. Była to zwycięska bitwa wojsk polskich dowodzonych przez generała Jana Skrzyneckiego nad wojskami rosyjskimi pod dowództwem generała Rosena. Dziś miejsce to upamiętnia zbiorowa mogiła powstańców listopadowych – jest to jedno z najważniejszych miejsc pamięci narodowej w naszej Gminie. Na postumencie widnieje napis: „Poległym za wiarę i ojczyznę.” Przed pomnikiem znajduje się także niewielka tabliczka z fragmentem wiersza. Kto jest autorem/autorką tego utworu?

5. Kapliczka w Dropiu

Zbieg leśnych dróg w miejscowości Drop, figurka Matki Boskiej z Dzieciątkiem. Legenda głosi, że dawniej w tym miejscu stała karczma, mężczyźni mieszkający w Dropiu spędzali w niej bardzo dużo czasu, przez co gospodarstwa podupadały, a wszystkie obowiązki spadały na dzielne gospodynie. Pewnego dnia mieszkanki Dropia postanowiły wziąć sprawy w swoje ręce. Żona sołtysa pojechała do Częstochowy i przywoziła figurkę Maryi, aby ta uratowała wioskę. Kobieta ukryła figurkę w swoim domu. Jeszcze tej samej nocy karczma spłonęła. Żony i Matki postawiły w miejscu, w którym się znajdowała Matkę Boską aby karczmy nigdy nie odbudowano. Figurka stoi tam do dziś i chroni wszystkie rodziny mieszkające w Dropiu. Jakiego koloru jest dziś Figurka Matki Boskiej?

O grze

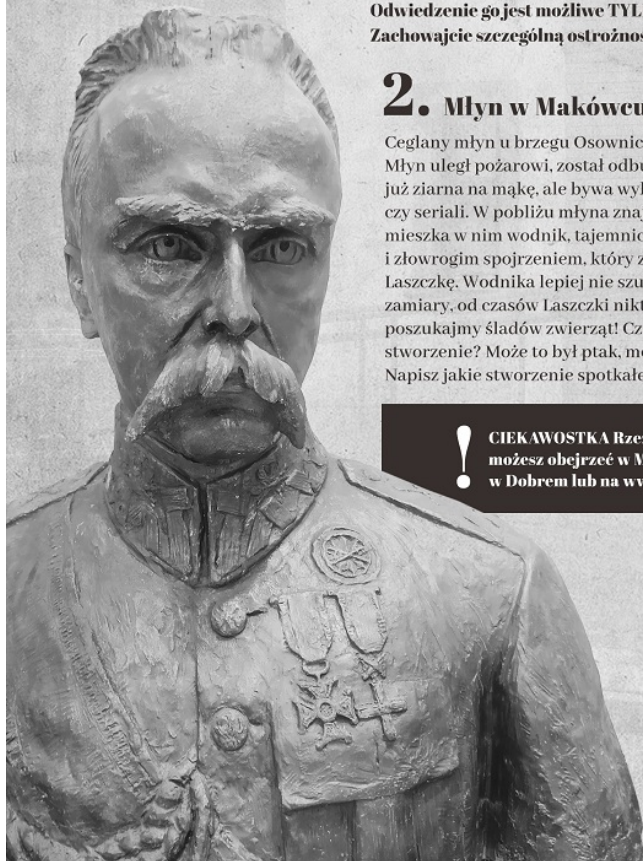
Gdzie urodził się Konstanty Laszczka? Jak to się stało, że popiersie Józefa Piłsudskiego niemal 10 lat ukrywano w Brzozowicy? Jaka bitwa związana z walką Polaków o wolność miała miejsce w Gminie Dobre? Imię jakiego bohatera nosi Szkoła Podstawowa w Dropiu? Od jakiego imienia pochodzi nazwa wsi Modecin? Odpowiedzi na te wszystkie pytania (i wiele więcej) znajdziesz biorąc udział w grze po północno-zachodniej części naszej Gminy. Do dzieła!

4. Szkoła w Dropiu

Tradycje oświatowe w Dropiu sięgają czasów przedwojennych. Jako szkoła 2 klasowa powstała we wrześniu 1925 roku dzięki staraniom pana Bronisława Sobótki.

30 sierpnia 1964 roku odbyło się uroczyste otwarcie nowego budynku szkoły. W tym też dniu, z inicjatywy Jana Zycha, nadano szkole imię bohatera Nocy Listopadowej i uczestnika walk powstańczych w Makówcu Dużym, jak brzmi imię i nazwisko tego bohatera a jednocześnie patrona szkoły?

6. Kładka nad Osownią

Przez Gminę Dobre przepływa kilka niewielkich cieków wodnych, dwa najpiękniejsze z nich to rzeczki przypominające górskie strumyki: Rządza i Osownica. Nad Osownią siedział kiedyś Konstanty Laszczyński i tworzył swoje pierwsze dzieła, artysta był bardzo uważny na otaczającą go przyrodę. Bądź jak Laszczyński! Stań na kładce, rozejrzyj się dookoła i spróbuj rozpoznać 5 gatunków drzew, które rosną nad Osownią, wymień je.

PS. Jeżeli poruszacie się samochodem, lepiej go zostawić przy kapliczce i nad Osownią wybrać się spacerem

7. Kapliczka w Modecinie

Z miejscowością Drop sąsiaduje jedna z mniejszych wsi w gminie Dobre - Modecin. Przepływa przez nią rzeka Pniewniczanka. Czy wiesz, że nazwa Modecin może pochodzić od imienia Modest? Imię to ma swoje korzenie w łacinie - modestus słowo oznaczające - umiarkowany, skromny. W Modecinie dokładnie 150 m. od drogi, znajdziesz kapliczkę usytuowaną w polu. Kapliczka otoczona jest świerkami. Z opowieści mieszkańców wynika, że została wybudowana po tragicznym wydarzeniu. W tym miejscu doszło do wybuchu pozostałego po wojnie granatu. W wyniku tego zdarzenia zginął mieszkaniec Modecina. Kapliczka została wybudowana przez rodzinę Lasockich, krewnych zmarłego. W którym roku wybudowano kapliczkę?

8. Kaplica w Radoszynie

W miejscowości Radoszyna znajduje się rzymskokatolicka kaplica pod wezwaniem Miłosierdzia Bożego. Świątynia należy do parafii Pniewnik. Kaplica powstała w zaadaptowanym na ten cel budynku dawnej szkoły podstawowej. Z jakiego materiału został wykonany ten budynek?

9. Zespół dworski położony w Rudzie Pniewniku

Wiesz, w której znajduje się dwór dawniej nosił nazwę Piwki. W XIX wieku była to własność rodziny Godlewskich. Willowy budynek został zachowany w bardzo dobrym stanie, dzisiejszy kształt przybrał prawdopodobnie na początku XX wieku. Po II Wojnie Światowej w dworze znajdowała się szkoła, obecnie jest on własnością prywatną. Białe budynki z czerwonym dachem przyciąga uwagę odwiedzających Rudę Pniewnik. Od frontu znajduje się ganek, ile kolumn podpira jego dach?

10. Zabytkowy Młyn Wodny w Wólce Kobyłańskiej

Historyczna Pelkowiżna przez którą przepływa Osownica skrywa w sobie istną perełkę - młyn wodny z lat 30 XX wieku. Młyn ten chociaż zabytkowy został zmodernizowany i zelektryfikowany, nadal jest wykorzystywany przez właściciela w swoim pierwotnym celu. Ile okien znajduje się we frontowej ścianie budynku młyna?

11. Kobyłanka

Niewielka miejscowość, przez którą przepływa rzeczka o tej samej nazwie. Dawniej w Kobyłance znajdował się majątek rodziny Czarnowscy, który powstał w pierwszej połowie XIX wieku. Czarnowscy byli właścicielami okazałego dworku - parterowego budynku z dwuspadowym dachem. Niestety dworek nie przetrwał do naszych czasów. Zachowały się natomiast fragmenty parku dworskiego, w którym rośnie wiele bardzo starych drzew, będących pomnikami przyrody. Znajdź tablicę z nazwą tej niezwyklej miejscowości, jak myślisz dlaczego nazywa się właśnie Kobyłanka? Od jakich słów może pochodzić ta nazwa?

12. Brzozowica

W jednej z najstarszych miejscowości w Gminie Dobre - Brzozowicy, znajdują się dwie kapliczki. Jedna z nich - kapliczka z drewnianą figurką Jana Nepomucena jest wpisana do rejestru zabytków, powstała ona w XIX wieku, w 1905 została przebudowana i od tego czasu nie zmieniła swej formy. Jest jeszcze druga, murowana kapliczka, czyja postać kryje?

Ciekawostka - W domu u Teresy Barbary i Henryka Dubińskich z Brzozowicy przechowywano gipsowe popiersie Józefa Piłsudskiego. Na prośbę rodziny Jana Zycha rzeźbę do Brzozowicy przewiózł Zbigniew Dubiński. Działo się to na początku lat 80., popiersie Marszałka niemal 10 lat ukrywano na strychu domu.

Ciekawostki

- Ciekawostka I** Historia popiersia Piłsudskiego. Właściciel młyna Romuald Pelka na początku lat 90. przewiózł do Urzędu Gminy w Dobrem gipsowe popiersie Józefa Piłsudskiego, które przez niemal 10 lat było ukrywane w Brzozowicy. Popiersie wykonał Konstanty Laszczyński. Po wybuchu II wojny światowej zapobiegliwy Jan Zych (dierownik szkoły) przechowywał rzeźby ofiarowane przez Konstantego Laszczyńskiego w różnych miejscach na terenie gminy.
- Ciekawostka II** Pierwszym patronem szkoły w Dobrem był Józef Piłsudski. W 1958 roku przed szkołą stanął pomnik Piłsudskiego wykonany przez prof. Konstantego Laszczyńskiego. Po wojnie popiersie zaginęło prawdopodobnie w 1947 lub 1948 roku. Nie zostały ustalone dalsze losy popiersia. W 1962 roku w tym samym miejscu stanął pomnik Konstantego Laszczyńskiego, którego imieniem została nazwana szkoła w Dobrem.
- Ciekawostka III** W dobrzańskim parku możesz zobaczyć pomnik Marszałka. Odlew w brązie Piłsudskiego wykonano na podstawie gipsowej rzeźby autorstwa Konstantego Laszczyńskiego. Pomnik w parku został odsłonięty 5 maja 2002 roku, na uroczystości obecny był Prezydent Ryszard Kaczorowski.
- Ciekawostka IV** Będąc w Sochaczewie na skwerze przy budynku Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, możesz zobaczyć pomnik Józefa Piłsudskiego, który powstał z gipsowego popiersia. Obecnie możesz zobaczyć w Muzeum Konstantego Laszczyńskiego w Dobrem lub na www.muzeumlaszczyka.pl.

